

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

judecători

Ursache Petru

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin

Moraru Petru

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Cojuhari Natalia Victor, născută la XXXXXX, originară din XXXXXX, domiciliată în XXXXXX;

Cojocaru Dumitru Dumitru, născut la XXXXXX, originar și domiciliat XXXXXX;

Cojocaru Dumitru Vasile, născut la XXXXXX, originar și domiciliat XXXXXX;

Cojocaru Maria Valerian, născută la XXXXXX, originară și domiciliată XXXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 11.09.2014 – 14.01.2016;
2. Instanța de apel: 12.02.2016 – 17.05.2016,
Rejudecare: 07.09.2016 – 21.11.2016;
3. Instanța de recurs: 1) 25.07.2016 – 23.08.2016, dispusă rejudecarea;
2) 23.01.2017 – 06.06.2017.

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința judecătoreiei Botanica, mun. Chișinău din 14 ianuarie 2016:

Cojuhari Natalia a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 152 alin. (1) Cod penal la 1 (un) an închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

În baza art. 90 Cod penal a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de probă de 1 (un) an.

Prin aceeași sentință, **Cojuhari Natalia** a fost achitată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile, Cojocaru Maria Valerian învinuiți de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal au fost achitați, pe motiv că fapta acestora nu întrunesc elementele infracțiunii.

Procesul penal în privința lui **Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile, Cojocaru Maria Valerian** privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Codul penal a fost încetat, pe motivul că fapta acestora constituie contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod Contravențional, încetând procesul contravențional pe motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, potrivit învinuirii la 17 iunie 2014, aproximativ la orele 19.00, **Cojuhari Natalia**, aflându-se în curtea comună a gospodăriilor ultimei, a lui **Cojuhari Valeriu** și **Cojocaru Dumitru**, amplasate pe XXXXXX, fără motiv a inițiat un conflict cu **Cojuhari Valeriu**, unde acționând din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, cu o obrăznicie deosebită l-a numit cu cuvinte necenzurate pe ultimul, iar cu o canistră i-a aplicat o lovitură în față.

În scurt timp, în conflict s-a implicat **Cojocaru Dumitru Vasile, Cojocaru Maria Valerian** și **Cojocaru Dumitru Dumitru**, care împreună cu **Cojuhari Natalia** continuau să-l numească cu cuvinte necenzurate, iar **Cojocaru Dumitru Vasile, Cojocaru Dumitru Dumitru** și **Cojuhari Natalia** continuau să-i aplice lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului lui **Cojuhari Valeriu**, totodată, **Cojocaru Dumitru Vasile**, sugrumându-l, iar **Cojocaru Maria Valerian** împingându-i pe agresori în scop de a-i provoca la aplicarea loviturilor, acțiuni care însă au fost curmate de către **Cojuhari Aliona**.

În rezultatul maltratării lui **Cojuhari Valeriu** în circumstanțele indicate mai sus, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 1579/D din 11 iulie 2014, i-a fost cauzată vătămare medie, cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Astfel, acțiunile lui **Cojuhari Natalia** au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, acțiunile lui **Cojocaru Dumitru Dumitru și Cojocaru Dumitru Vasile** în baza art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, iar acțiunile lui **Cojocaru Maria Valerian** în baza art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 42, 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de procuror, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie recunoscuți vinovați și condamnați:

Cojuhari Natalia în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 4 ani închisoare și art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la 6 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal de stabilit pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

Cojocaru Dumitru Dumitru în baza 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare și art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la 5 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal de stabilit pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cojocaru Dumitru Vasile în baza 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare și art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la 5 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal de stabilit pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cojocaru Maria în baza 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare și art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la 5 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal de stabilit pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului acuzatorul de stat a invocat următoarele argumente:

– instanța de fond eronat a delimitat acțiunile lui Cojuhari Natalia de intenția celorlalți participanți Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile și Cojocaru Maria, invocând că, la aplicarea loviturilor de către ultimii, Cojuhari Natalia nu a participat, aceasta prin aplicarea loviturii cu canistra, realizându-și deja intenția infracțională fără însă participarea celorlalți inculpați;

– instanța nu a luat în considerație acțiunile lui Cojuhari Natalia, care a fost inițiatorul și provocatorul conflictului și a admis acțiunile de mai departe a celorlalți participanți la comiterea infracțiunii. Acțiunile în cauză denotă admiterea tacită a acțiunilor de vătămare a integrității corporale, fapt pentru care acestea se consideră coautori;

– deși instanța a stabilit că, Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile și Cojocaru Maria au aplicat violența fizică asupra lui Cojocaru Valeriu, instanța incorect, delimitând acțiunile acestora precum că, s-ar califica conform prevederilor art. 78 Cod contravențional de acțiunile lui Cojuhari Natalia, calificându-le sub aspectul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal;

– instanța la emiterea sentinței de achitare pe acest capăt de învinuire nu a apreciat declarațiile martorilor XXXXXX, care au încetat acțiunile huliganice a inculpaților. Prin urmare, se adeverește că, acțiunile inculpaților au fost de durată, nu au avut careva motiv, care au fost însoțite de gălăgie, expresii obscene și în cumul denotă încălcarea grosolană a ordinii publice și exprimarea unei vădite lipse de respect față de societate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 a fost admis apelul procurorului, casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

Cojuhari Natalia Victor în baza art. 287 alin.(3) Cod penal la 4 ani închisoare și în baza art. 152 alin. (2) lit. e) din Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Cojuhari Natalia Victor i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani 2 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei;

Cojocaru Dumitru Dumitru în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 1 an închisoare și în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Cojocaru Dumitru Dumitru i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

Cojocaru Dumitru Vasile în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 1 an închisoare și în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Cojocaru Dumitru Dumitru i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

Cojocaru Maria Valerian în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 1 an închisoare și în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui Cojocaru Dumitru Dumitru i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani 2 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel, analizând totalitatea de probe acumulate la cauză și apreciindu-le, respectând prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat:

La 17.06.2014, aproximativ la orele 19:00 min., Cojuhari Natalia, aflându-se în curtea comună a gospodăriilor ultimei, a lui Cojuhari Valeriu și Cojocaru Dumitru, amplasate pe XXXXXX, fără motiv a inițiat un conflict cu Cojuhari Valeriu, unde acționând din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, cu o obrăznicie deosebită l-a numit cu cuvinte necenzurate pe ultimul, iar cu o canistră i-a aplicat o lovitură în față.

În scurt timp, în conflict s-au implicat Cojocaru Dumitru Vasile, Cojocaru Maria Valerian și Cojocaru Dumitru Dumitru, care împreună cu Cojuhari Natalia continuau să-l numească cu cuvinte necenzurate, iar Cojocaru Dumitru Vasile, Cojocaru

Dumitru Dumitru și Cojuhari Natalia continuau să-i aplice lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului lui Cojuhari Valeriu, totodată Cojocarul Dumitru Vasile sugrumându-l, iar Cojocarul Maria Valerian împingându-i pe agresori în scop de a-i provoca la aplicarea loviturilor, acțiuni care însă au fost curmate de către Cojuhari Aliona.

În rezultatul maltratării lui Cojuhari Valeriu în circumstanțele indicate mai sus, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 1579/D din 11 iulie 2014, i-a fost cauzată vătămare medie, cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Deși, inculpații Cojocarul Dumitru Vasile, Cojocarul Maria Valerian, Cojocarul Dumitru Dumitru și Cojuhari Natalia audiați repetat în cadrul apelului nu au recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, instanța de apel a conchis că, vinovăția lor a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate Cojuhari Valeriu; a martorilor XXXXXX și a martorului minor XXXXXX, inclusiv și materialele cauzei, care au fost verificate prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Astfel, instanța de apel a conchis că, instanța de fond eronat a achitat-o pe Cojuhari Natalia de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Codul penal, neîntemeiat a delimitat acțiunile acesteia de intenția celorlalți participanți Cojocarul Dumitru, Cojocarul Dumitru Vasile și Cojocarul Maria, invocând că la aplicarea loviturii cu canistra, ultima deja realizându-și intenția sa infracțională, însă fără participarea celorlalți inculpați, și în acest sens, instanța de apel a menționat că, se consideră fapta săvârșită de două sau mai multe persoane atât în cazul în care la comiterea ei au participat în comun doi sau mai mulți coautori, în lipsa unei înțelegeri prealabile între ei, cât și în cazul în care la comiterea faptei au luat parte doi sau mai mulți coautori care s-au înțeles în prealabil despre săvârșirea în comun a acesteia.

La fel, nu a luat în considerație acțiunile lui Cojuhari Natalia, care a fost de fapt inițiatorul și provocatorul conflictului și a admis acțiunile de mai departe a celorlalți participanți la comiterea infracțiunii. Acțiunile în cauză denotă admiterea tacită a acțiunilor de vătămare a integrității corporale, fapt pentru care aceștia se consideră coautori.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, deși instanța de fond a stabilit că, inculpații Cojocarul Dumitru Dumitru, Cojocarul Dumitru Vasile și Cojocarul Maria au aplicat violență fizică asupra lui Cojocarul Valeriu, incorect a delimitat acțiunile acestora, încadrându-le în baza art. 78 Cod Contravențional, iar acțiunile lui Cojuhari Natalia, calificându-le sub aspectul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel, notificând elementele constitutive a infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 287 alin. (3) Cod penal, și ținând cont de practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, a reținut că, vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate este dovedită indubitabil prin mijloace de probă, administrate în cauza dată.

Referitor la acțiunile huliganice, instanța de apel a stabilit că, conflictul a apărut din cauza expresiilor necenzurate a inculpatei Cojuhari Natalia față de copiii părții vătămate, care în scurt timp s-a transformat în acțiuni violente, iar motive de intervenire a lui Cojocarum Dumitru Dumitru, Cojocarum Dumitru Vasile și Cojocarum Maria nici nu au fost, fapt confirmat prin lipsa vătămarilor corporale la Cojuhari Natalia.

Astfel, s-a stabilit că instanța de fond la emiterea sentințe de achitare pe acest capăt de învinuire nu a dat o apreciere corectă declarațiilor martorilor XXXXXX, care au fost martori oculari la cele petrecute, iar ca rezultat al implicării lor au încetat acțiunile huliganice ale inculpaților, or se confirmă faptul că, acțiunile inculpaților au fost de durată, nu au avut careva motiv, fiind însoțite de aplicarea violenței, de gălăgie și expresii obscene și în cumul denotă încălcarea grosolană a ordinii publice și exprimarea unei vădite lipse de respect față de societate.

Suportul probator examinat mai sus, a determinat instanța de apel de a conchide că în acțiunile inculpatei Cojuhari Natalia sunt prezente semnele componenței de infracțiune prevăzută la alin. (3) art. 287 Cod penal - *acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății*, iar în acțiunile inculpaților Cojocarum Dumitru Dumitru, Cojocarum Dumitru Vasile și Cojocarum Maria a semnelor componenței de infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul penal - *acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, săvârșite de mai multe persoane*.

La stabilirea pedepsei inculpaților Cojuhari Natalia, Cojocarum Dumitru Dumitru, Cojocarum Dumitru Vasile și Cojocarum Maria, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care potrivit art. 16 din Cod penal fac parte din categoria infracțiunilor grave, și mai puțin grave, de persoana inculpaților, care se caracterizează satisfăcător, de circumstanțele care atenuază și agravează răspunderea, care nu s-au stabilit și de influența pedepsei asupra acestora.

Instanța de apel a constatat că, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate inculpaților în raport cu personalitatea lor și faptelor comise, circumstanțele relevante pentru adoptarea unei condamnări obiective și echitabile poate fi atins doar prin aplicarea pedepsei închisorii cu izolarea acestora de societate pentru reabilitare și corijare în locurile de detenție, pe o perioadă minimă a pedepselor prevăzute la sancțiunea normelor incriminate, ori la caz nu sunt întrunite alte temeiuri pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nefiind rațional și legal nici aplicarea altei pedepse, sancțiunea art.287 alin.(3) Cod penal prevede doar pedeapsa închisorii, pe de altă parte nu este rațional nici suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii în lipsă de motive ce ar permite o astfel de soluție.

6. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recursuri ordinare de avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Cojocaru Dumitru Vasile, de avocatul Lepădatu Tatiana în numele inculpatului Cojocaru Dumitru Dumitru, de inculpata Cojuhari Natalia și avocatul acesteia Zmeu Alexandr și de inculpații Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile, Cojocaru Maria și avocatul acestora, Crețu Ion.

6.1. Avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Cojocaru Dumitru Vasile, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu menținerea sentinței, indicând următoarele argumente:

- decizia este bazată pe aprecierea eronată a tuturor probelor anexate la dosar, mai mult ca atât instanța de apel a examinat cauza unilateral și nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală;

- este întemeiată aprecierea instanței de fond precum că, în acțiunile inculpaților lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal, reținând că nu au fost administrate mijloace de probă (sesizări, plângeri), care ar confirma că persoane terțe, altele decât participanții la conflict, au sesizat conflictul și au perceput o încălcare a ordinii publice;

- instanța de fond corect a constatat, că numai în urma acțiunilor inculpatei Cojuhari Natalia prin aplicarea loviturilor cu canistra i-au cauzat leziuni corporale părții vătămate, care au fost calificate ca vătămări medii, ori din declarațiile acestuia reiese că inculpata l-a lovit cu canistra în regiunea capului și apoi pentru a se apăra a apucat-o cu mâna și de atunci a simțit dureri la mână;

- instanța de apel nu a dat aprecierea cuvenită declarațiilor părții vătămate, deoarece nu sunt altceva decât o modalitate de a ascunde adevărul și de a nu fi învinuit în încălcarea legii, fiindcă anume acesta a comis o abatere în momentul când prin acțiunile sale încălca ordinea publică, apărând în stare de ebrietate și atacând-o pe Cojuhari Natalia cu cuvinte necenzurate.

6.2. Avocatul Lepădatu Tatiana în numele inculpatului Cojocaru Dumitru Dumitru, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu menținerea sentinței, indicând următoarele argumente:

- din materialele cauzei rezultă, că partea vătămată Cojuhari Valeriu și condamnatul sunt în relații de rudenie, locuiesc într-o ogradă comună, unde locuiau doar participanții la ceartă, nu a fost încălcată ordinea publică, nu a fost sistată activitatea vreunei întreprinderi sau lezate interesele altor persoane, iar conflictul între ei a avut la baza sa relații ostile;

- instanța nu a reținut, că procurorul nu a prezentat careva probe precum că, condamnatul a săvârșit acțiunile sale în prezența martorilor oculari și deci nu putea să deranjeze alte persoane, cu excepția cet. Cojuhari Valeriu, organul de urmărire penală nu a înregistrat plângeri de la alți cetățeni și nu a stabilit dacă condamnatul a săvârșit acțiuni care pot fi calificate ca o încălcare grosolană și evidentă a ordinii publice, după cum se explică în Hotărârea Plenului CSJ;

– a fost stabilit, că vătămările corporale medii ale integrității corporale și a sănătății au fost cauzate de către condamnată Cojuhari Natalia în circumstanțele date, deoarece nu a fost stabilită legătură cauzală între acțiunile violente ale condamnatului Cojocaru Dumitru Dumitru și vătămările corporale medii cauzate părții vătămate Cojuhari Valeriu, fapta imputată condamnatului nu putea fi încadrată în baza art. 152 Cod penal.

6.3. Inculpata Cojuhari Natalia și avocatul acesteia Alexandr Zmeu, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 8) și 10) Cod de procedură penală, au solicitat casarea deciziei cu menținerea sentinței, indicând următoarele argumente:

– decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece este bazată doar pe declarațiile părții vătămate și a martorilor Cojuhari Aliona și Cojuhari Diana, fiicele părții vătămate, declarațiile cărora la caz, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Mai mult ca atât, anume partea vătămată prin acțiunile sale ilegale, starea de ebrietate, propuneri indecente și cuvinte obscene față de inculpată în prezența copiilor acesteia minori, partea vătămată dând buzna în casa inculpatei, a provocat conflictul iscat;

– acțiunile inculpatei Cojuhari Nataliei n-au fost îndreptate împotriva părții vătămate în vederea tulburării ordinii publice, menționând că, inculpata a căzut de acord doar cu fapta imputată prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. (e) Cod penal, deoarece acțiunile inculpatei, în primul rând, au fost îndreptate spre partea vătămată ca contraatac în vederea neadmiterii să fie în continuare pălită, violată în fața copiilor săi minori;

– instanța de fond just a stabilit, că conflictul între inculpata Cojuhari Natalia și partea vătămată Cojuhari Valeriu a fost condiționat de unele relații ostile între aceștia iscate înainte de începerea conflictului, respectiv, acțiunile violente ale inculpatei Cojuhari Natalia au fost îndreptate nemijlocit spre vătămarea integrității corporale ale părții vătămate Cojuhari Valeriu și nicidecum spre încălcarea grosolană a ordinii publice. Deci, instanța de fond corect a constatat, că în acțiunile inculpatei Cojuhari Natalia în comiterea huliganismului, fapta nu întrunește elementele infracțiunii, și anume, latura subiectivă;

– instanța de apel la stabilirea pedepsei penale n-a ținut cont de toate circumstanțele, care au provocat comiterea faptei prejudiciabile, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatei, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia. De asemenea instanța de apel n-a luat în seamă, că corectarea inculpatei poate avea loc și fără privarea de libertate, deoarece în sine reeducarea este cu mult mai efectivă, decât reeducarea prin intermediul instituțiilor penitenciare.

6.4. Inculpații Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile, Cojocaru Maria și avocatul acestora Ion Crețu, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 12) Cod de procedură penală, au solicitat casarea deciziei cu menținerea sentinței, indicând următoarele argumente:

– nici prima instanță, nici instanța de apel nu s-a expus asupra documentelor medicale care au servit la întocmirea raportului de expertiză, deoarece examinând aceste acte prezentate spre întocmirea raportului de constatare, se constată că certificatul de vizită este din 19.06.2014, cu toate că acțiunile s-au petrecut la 17.06.2014, totodată este prezentat un clișeu radiologic din 17.06.2014, fapt ce nu stabilește cu exactitate în privința cărei persoane a fost efectuat și mai mult că lipsește numărul de identificare. Mai mult, prin descrierea documentelor medicale, expertul nu s-a expus dacă Cojuhari Valeriu a fost sau nu în stare de ebrietate, deoarece prin actele medicale era obligatoriu să fi verificat persoana privind consumul alcoolului;

– prima instanță corect a constatat faptul că Cojuhari Natalia și-a realizat intenția infracțională de sine stătător fără participarea celorlalți inculpați, reieșind din declarațiile părții vătămate, iar instanța de apel nemotivat și neîntemeiat a concluzionat săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală medie de către toți inculpații, deoarece nu poate fi luat în considerație acțiunile altor persoane după săvârșirea unei infracțiuni, prin urmare, prima instanță corect a dat apreciere probelor și a reținut că nu a fost constată legătura causală între acțiunile violente ale inculpaților Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile, Cojocaru Maria și vătămarile corporale medii cauzate părții vătămate Cojuhari Valeriu, aceștia atacându-l după ce a fost atacat de inculpata Cojuhari Natalia și a ajuns la concluzia că fapta acestora nu constituie o infracțiune;

– instanța de apel, referitor la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 287 alin. (3) Cod penal, s-a axat pe declarațiile martorilor XXXXXX și ale părții vătămate Cojuhari Valeriu, care practic sunt asemănătoare, și care sunt date doar cu un scop de apărare și de înviniuire a persoanelor fără a exista un suport probatoriu, de comiterea infracțiunii de huliganism de către inculpați;

– prin declarațiile martorilor s-a stabilit că Cojuhari Natalia după aplicarea loviturilor cu canistra nu s-a mai implicat și nu a efectuat nici o lovitură, astfel, fiind neîntemeiat argumentul procurorului și a instanței de apel, prin care a considerat-o pe aceasta drept instigator și provocator, pentru că nu a oprit acțiunile celorlalți participanți la conflict;

– conflictul iscat nici nu a atras atenția publicului și s-a petrecut în ograda inculpaților, cu toate că, de către instanța de apel nu a fost argumentat dacă ograda menționată este un loc public sau nu, și din care cauză consideră astfel;

– instanța de apel prin faptul că a condamnat persoanele pentru săvârșirea infracțiunii de vătămare intenționată medie a integrității corporale, prin anumite acțiuni, cum ar fi: de lovire cu canistra, de strangulare etc., și totodată, prin aceste acțiuni condamnă în săvârșirea infracțiunii de huliganism, deci, a condamnat persoana de două ori pentru una și aceeași faptă.

7. Prin decizia Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 august 2016 au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total hotărârea atacată și dispusă rejudecarea cauzei în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs, notificând prevederile art. 414, 415 Cod de procedură penală a constatat că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întru totul respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel, astfel fiind admise erori procesuale, care nu au putut fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar.

În primul rând, Colegiul a evidențiat faptul, că instanța de apel, casând sentința instanței de fond și pronunțând o hotărâre nouă, potrivit căreia au fost recunoscuți vinovați pe Cojuhari Natalia Victor în baza art. 287 alin.(3) și 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, iar pe Cojocarum Dumitru Dumitru, Cojocarum Dumitru Vasile și Cojocarum Maria Valerian în baza art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal (indicând fapta constatată de instanța de apel), or, instanța de fond, achitându-i pe inculpați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 Cod penal și reîncadrând faptele lui Cojocarum Dumitru Dumitru, Cojocarum Dumitru Vasile și Cojocarum Maria Valerian în baza art.78 Cod contravențional, iar a lui Cojuhari Natalia în baza art.152 alin. (1) Cod penal, nu a constatat fapta pentru fiecare inculpat în baza articolelor menționate, eroare asupra căreia instanța de apel nu s-a expus.

Astfel, de către instanța de recurs a fost constatată încălcarea flagrantă comisă de instanțele de fond a prevederilor art. 394 și 395 Cod de procedură penală, deoarece conform art. 419 Cod de procedură penală - *rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător*, prin urmare, motivarea soluției adoptată de instanța de apel, contrazice dispozitivului hotărârii, deoarece acesta este expus neclar, temei ce se încadrează în prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În al doilea rând, din conținutul deciziei atacate rezultă că, instanța de apel nu a verificat minuțios probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și nu au fost supuse analizei în coroborare. În acest context, instanța de recurs a reținut că instanța de apel la calificarea infracțiunilor inculpaților în baza art.152 alin. (2) lit. e) Cod penal în marea majoritate s-a axat pe concluzia raportului de expertiză medico-legală nr.1579/D din 11 iulie 2014, prin care la Cojuhari Valeriu s-a constatat fractura osului zigomatic cu deplasare moderată pe dreapta, luxația falangii medii degetului IV pe stînga, fractura marginală intraarticulară a falangei distale degetului IV mîinii stingi, echimoză și excoriație pe față, care puteau fi cauzate prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în condițiile și circumstanțele indicate, care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare medie. Circumstanțe, că pătimitul ar fi căzut sau automutilat lipsesc. De către instanța de apel nu s-a luat în considerație, că potrivit raportului menționat nu se specifică în urma căror acțiuni ale inculpaților au fost provocate aceste leziuni, mai mult ca atât partea vătămată pe tot parcursul examinării cauzei descrie acțiunile fiecărui inculpat.

Totodată, instanța de recurs a menționat că în cadrul urmăririi penale partea vătămată a declarat că: „... Cojuhari Natalia l-a lovit cu canistra în regiunea dreaptă a feței, astfel încât el a amețit, dar nu a leșinat. El se ținea în picioare și în vederea evitării a loviturilor de mai departe el s-a apucat de canistra care era în mâinile lui Cojuhari Natalia. În acest moment el a observat cum asupra lui s-au năpustit și Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile și persoana pe nume Musea. Cojocaru Dumitru Dumitru a început să-l stranguleze de gât cu ambele mâini, iar Cojuhari Dumitru Vasile și cu Musea îl băteau cu pumnii în regiunea capului și a feței am simțit dureri în mina stîngă cînda ajuns acasă și se schimba...”, iar în cadrul instanței de fond acesta a declarat că: „... Cojuhari Natalia a luat canistra și l-a lovit în regiunea feței, el a încercat să se apare și s-a lovit la deget cu canistra am simțit dureri la mîna de odată..., Cojuhari Natalia m-a lovit la mîna...”. Astfel, divergențele descrise nu au fost înlăturate de către instanța de apel, mai mult ca atât, acest fapt a fost invocat și de către apelant în cererea de apel la care instanța de apel nu s-a expus, și prin urmare nu este clar în care moment a fost fracturat degetul părții vătămate - în momentul când el s-a apucat de canistră și tot atunci asupra lui s-au năpustit și Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile și persoana pe nume Musea sau, potrivit declarațiilor date în instanța de fond, nemijlocit în urma loviturii cu canistra de către Cojuhari Natalia, când acesta se apăra.

Clarificarea acestei situații, impune o calificare corectă a acțiunilor fiecărui inculpat, or, instanța de apel fără o cercetare minuțioasă a tuturor probelor nu a delimitat acțiunile inculpaților în parte și participarea acestora la comiterea infracțiunilor imputate, nu a argumentat legalitatea concursului de infracțiuni și în general dacă este aplicabil la fiecare inculpat acest concurs.

De asemenea, instanța de recurs a reținut în mod special învinuirea adusă inculpatei Cojocaru Maria în baza art. 42, 152 alin. (2) lit. e) Cod penal - *participația la vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață, săvârșită de mai multe persoane*, în raport cu încadrarea acțiunilor celorlalți inculpați.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2016 a fost admisă parțial cererea de apel înaintată de procuror, casată parțial hotărârea atacată, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, în partea respectivă după cum urmează:

S-a încetat procesul penal în baza art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală în cauza penală privind învinuirea lui Cojuhari Natalia Victor în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin.(3) Cod penal și Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile și Cojocaru Maria Valerian în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal pe motiv că fapta comisă constituie contravenția prevăzută de art. 354 Cod Contravențional.

Cojuhari Natalia Victor, Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile și Cojocaru Maria Valerian au fost liberați de răspunderea contravențională, conform

art. 30 Cod Contravențional, în legătură cu expirarea termenului prescripției răspunderii contravenționale.

Cojocarul Dumitru Dumitru, Cojocarul Dumitru Vasile, Cojocarul Maria Valerian învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal au fost achitați, pe motiv că fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii.

Cojuhari Natalia Victor a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 152 alin.(1) Cod penal la 1 (un) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii stabilite lui Cojuhari Natalia Victor pe o perioadă de probațiune de 1 (un) an.

10. Pentru a pronunța soluția adoptată, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 27, 99-101 ale Codului de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, le-a dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, considerând că, din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția lui Cojuhari Natalia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal și contravenției prevăzute de art. 354 Cod Contravențional și vinovăția inculpaților Cojocarul Dumitru Dumitru, Cojocarul Dumitru Vasile și Cojocarul Maria Valerian în comiterea contravenției prevăzute de art.354 Cod Contravențional.

Totodată, instanța de apel a conchis că inculpații Cojocarul Dumitru Dumitru, Cojocarul Dumitru Vasile și Cojocarul Maria Valerian urmează a fi achitați în baza art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, pe motiv că fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, la acest capitol, instanța de apel a reținut că, potrivit rechizitoriului, inculpații Cojocarul Dumitru Dumitru, Cojocarul Dumitru Vasile și Cojocarul Maria Valerian, se învinuiesc de faptul că la 17 iunie 2014, aproximativ la orele 19.00 min, Cojuhari Natalia, aflându-se în curtea comună a gospodăriilor ultimei, a lui Cojuhari Valeriu și Cojocarul Dumitru amplasate pe XXXXXX, fără motiv a inițiat un conflict cu Cojuhari Valeriu, unde acționând din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, cu o obrăznicie deosebită l-a numit cu cuvinte necenzurate pe ultimul, iar cu o canistră i-a aplicat o lovitură în față.

În scurt timp, în conflict s-a implicat Cojocarul Dumitru Vasile, Cojocarul Maria Valerian și Cojocarul Dumitru Dumitru, care împreună cu Cojuhari Natalia continuau să-l numească cu cuvinte necenzurate, iar Cojocarul Dumitru Vasile, Cojocarul Dumitru Dumitru și Cojuhari Natalia continuau să-i aplice lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului lui Cojuhari Valeriu, totodată Cojocarul Dumitru Vasile sugrumându-l, iar Cojocarul Maria Valerian, împingându-i pe agresori în scop de a-i provoca la aplicarea loviturilor, acțiuni care însă au fost curmate de către Cojuhari Aliona.

În rezultatul maltratării lui Cojuhari Valeriu în circumstanțele indicate mai sus, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 1579/D din 11 iulie 2014 i-a fost cauzată vătămare medie, cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Astfel, acțiunile lui Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile și ale lui Cojocaru Maria Valerian au fost încadrate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și art.42, 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a constatat că, la 17 iunie 2014, aproximativ la orele 19.00 min., inculpata Cojuhari Natalia, aflându-se în curtea comună a gospodăriilor ultimei, a lui Cojuhari Valeriu și Cojocaru Dumitru amplasate pe XXXXXX, a inițiat un conflict cu Cojuhari Valeriu, unde acționând din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, cu o obrăznicie deosebită l-a numit cu cuvinte necenzurate pe ultimul, iar cu o canistră i-a aplicat o lovitură în față. Când, inculpata a încercat să-l mai lovească o dată cu canistra, acesta s-a apărut cu mâinile și a fost lovit peste mâini.

În rezultat lui Cojuhari Valeriu, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 1579/D din 11 iulie 2014 i-a fost cauzată vătămare medie, cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Instanța de apel a concluzionat, că anume în urma acțiunilor întreprinse de inculpata Cojuhari Natalia, părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale medii, or, acțiunile inculpatei Cojuhari Natalia au fost suficiente prin sine pentru a cauza consecințele survenite, nefiind necesară intervenția altor inculpați, astfel, declarațiile inculpatei Cojuhari Natalia, în care aceasta nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, au fost apreciate critic, deoarece sunt în contradicție cu circumstanțele faptei și cu declarațiile celorlalți martori.

De asemenea, versiunea înaintată de inculpata Cojuhari Natalia, precum că partea vătămată a primit leziunile corporale în urma căderii în timp ce a ridicat o masă ce a dorit s-o arunce spre ele și a lunecat, nu a fost confirmată de martori sau de ceilalți inculpați, inclusiv și de Cojocaru Maria, despre care inculpata Cojuhari Natalia a afirmat că a fost prezentă în momentul producerii pretinsului incident.

Astfel, alegațiile expuse supra, instanța de apel le-a calificat ca o metodă de apărare, purtând un caracter declarativ, neavând nici un suport probatoriu.

Totodată, instanța de apel a notat că, între acțiunile inculpaților Cojocaru Dumitru Dumitru, lui Cojocaru Dumitru Vasile și ale lui Cojocaru Maria Valerian, și urmarea prejudiciabilă cauzată părții vătămate Cojuhari Valeriu, sub forma vătămarilor corporale medii, nu există o legătură de cauzalitate.

În consecință, la cazul dedus judecății, luând în considerație circumstanțele expuse supra, acțiunile inculpatei Cojuhari Natalia au fost reîncadrate din prevederile art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal - „*Vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață, săvârșită de mai multe persoane*” în baza art. 152 alin. (1) Cod penal - *Vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată fie de dereglarea*

îndelungată a sănătății, fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă”.

Instanța de apel a constatat că, în acțiunile inculpaților Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile și Cojocaru Maria Valerian, lipsește semnul laturii obiective a art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal și anume, legătura de cauzalitate dintre faptă și urmarea prejudiciabilă și latura subiectivă, or, organul de urmărire penală nu a probat intenția inculpaților de a cauza careva vătămări corporale medii părții vătămate Cojuhari Valeriu, astfel, instanța de apel a conchis asupra necesității achitării acestor inculpați de sub învinuirea imputată.

La fel, instanța de apel a concluzionat că, acțiunile inculpaților Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile și Cojocaru Maria Valerian încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal și acțiunile inculpatei Cojuhari Natalia Victor încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 287 alin.(3) Cod penal urmează a fi reîncadrate în baza art. 354 Cod Contravențional, și în această ordine de idei, instanța de apel a expus fapta potrivit rechizitoriului și deosebirea dintre contravenția sus indicată și infracțiunea de huliganism, care constă în faptul că, prima nu presupune existența unei acțiuni adiacente.

La caz, referitor la învinuirea adusă inculpatei Cojuhari Natalia în baza art.287 alin.(3) Cod penal, instanța de apel a notat că, în ipoteza în care acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică sunt însoțite de o violență mai gravă, ele nu pot reprezenta o parte a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal. Aceste acțiuni trebuie percepute distinct, alcătuind fapta prevăzută la art. 354 Cod Contravențional și art. 152 Cod penal.

La fel, a menționat că, fiind aplicată o singură dată, violența nu poate fi luată în calcul de două ori la calificare, prima data ca expresie a infracțiunii de vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății și a doua dată ca parte a infracțiunii de huliganism. O asemenea calificare prin concurs pur și simplu lipsește de conținut violența privită ca parte a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal.

Sanționarea dublă pentru aceeași violență înseamnă nu altceva decât nesocotirea principiului legalității și încălcarea principiului de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă.

De asemenea, instanța de apel a specificat Hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 23 noiembrie 2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin. (6) art. 63 din Codul de procedură penală, prin care principiului ***non bis in idem*** i s-a oferit o conotație constituțională, indicându-se că dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă derivă din art.21 din Constituție, precum și prevederile art. 22 alin. (1) din Codul de procedură penală, art.7 alin.(2) Cod penal, considerând că, pertinentă în acest sens, este și practica CtEDO, care în cauza *Zolotuhin vs Rusia* a menționat că art.4 al Protocolului nr.7 trebuie să fie înțeles în sensul că interzice urmărirea penală sau judecarea unei

persoane pentru o a doua „infracțiune” în măsura în care aceasta are la origine fapte identice sau fapte care sunt în mod substanțial aceleași.

Ca urmare, instanța de apel a relevat că, prin învinuirea adusă inculpatei Cojuhari Natalia în baza art. 287 alin.(3) Cod penal se încalcă principiul legalității și principiul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă (principiul *non bis in idem*) și anume din aceste considerente acțiunile inculpatei Cojuhari Natalia au fost reîncadrate în baza art. 354 Cod Contravențional - „*Huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce încalcă normele morale, tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice*”.

Totodată, referitor la învinuirea adusă inculpaților Cojocarum Dumitru Dumitru, Cojocarum Dumitru Vasile și Cojocarum Maria Valerian în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a reținut că, în ședința instanței de apel nu s-a probat existența acțiunii adiacente sub forma aplicării violenței asupra părții vătămate Cojuhari Valeriu și în acest sens, instanța a accentuat, că potrivit principiilor de drept procesual penal, nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția, sarcina probațiunii revenind acuzării, iar situația de dubiu este interpretată în favoarea celui acuzat (*in dubio pro reo*). Regula *in dubio pro reo* constituie un complement al prezumției nevinovăției, un principiu instituțional, reflectând modul în care principiul aflării adevărului, consacrat în dreptul procesual penal, se regăsește în materia probațiunii.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că pe parcursul examinării prezentei cauze penale, partea acuzării nu au prezentat careva probe admisibile, pertinente, concludente și utile, care ar demonstra prezența acțiunii adiacente a laturii obiective cât și latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, însă s-a reținut că în acțiunile inculpaților Cojocarum Dumitru Dumitru, Cojocarum Dumitru Vasile și Cojocarum Maria Valerian sunt prezente elementele componenței contravenției prevăzute de art. 354 Cod Contravențional.

Astfel, notificând prevederile art. 391 alin.(2), art. 332 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de apel a ajuns la concluzia încetării procesului penal în privința lui Cojuhari Natalia, Cojocarum Dumitru Dumitru, Cojocarum Dumitru Vasile și Cojocarum Maria Valerian și soluționarea cauzei potrivit dispozițiilor Codului Contravențional, fiind constatat că, la data de 17 iunie 2014, aproximativ la orele 19.00 min., Cojuhari Natalia, Cojocarum Dumitru Vasile, Cojocarum Dumitru Dumitru și Cojocarum Maria Valerian, aflându-se în curtea comună a gospodăriilor ultimei, a lui Cojuhari Valeriu și Cojocarum Dumitru amplasate pe XXXXXX, fără motiv a inițiat un conflict cu Cojuhari Valeriu, unde acționând din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, cu o obrăznicie deosebită l-au numit cu cuvinte necenzurate pe ultimul.

Instanța de apel a considerat că vina lui Cojuhari Natalia, Cojocarum Dumitru Dumitru, Cojocarum Dumitru Vasile și Cojocarum Maria Valerian în comiterea contravenției prevăzute la art. 354 Cod Contravențional, a fost demonstrată prin

probele administrate și cercetate în ședința de judecată, însă ținând cont de prevederile art.4 61, 441 alin.(1) lit. b) și 30 alin. (1) Cod Contravențional, instanța de apel a considerat necesar a înceta procesul în baza art. 354 Cod Contravențional, deoarece a expirat termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale de 3 luni (în redacția de până la intrarea în vigoare a Legii nr. 134 din 17.06.2016), reținând că, contravenția a fost comisă la *17 iunie 2014*.

Totodată, în ceea ce privește pedeapsa ce urmează a fi aplicată inculpatei Cojuhari Natalia în baza art. 152 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a considerat că instanța de fond a stabilit corect tipul pedepsei penale - închisoarea ca cea care ar asigura cel mai elocvent realizarea scopului pedepsei penale, dar nu a determinat corect mărimea pedepsei penale stabilită în virtutea circumstanțelor atenuante stabilite pe parcursul examinării prezentei cauze penale, astfel, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal se atribuie la infracțiuni mai puțin grave, care a atentat la viața și sănătatea persoanei, asupra securității și a ordinii publice, de persoana celui vinovat, care a comis pentru prima data o infracțiune mai puțin gravă, nu are antecedente penale, este încadrată în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori, instanța de apel a considerat că este posibilă corectarea și reeducarea inculpatei fără izolarea reală de societate, aplicând prevederile art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate.

În susținerea acestei poziții, instanța de apel a notat și prevederile pct. 1 al Recomandării nr. R22(99) a Comitetului de Miniștri, care indică că privarea de libertate trebuie considerată o sancțiune sau măsură extremă și, de aceea, trebuie impusă numai când, din cauza gravității infracțiunii, orice altă sancțiune sau măsură ar fi evident inadecvată.

11. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct.12) Cod de procedură penală - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, solicită casarea parțială a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea solicitării sale invocă ilegalitatea hotărârii instanței de apel, care a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților Cojuhari Natalia în săvârșirea infracțiunii imputate în baza art.287 alin. (3) Cod penal, iar Cojocarum Dumitru Dumitru, Cojocarum Dumitru Vasile și Cojocarum Maria Valerian în săvârșirea infracțiunii imputate în baza art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

12. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Colegiul lărgit, analizând decizia atacată în raport cu argumentele recursului, conchide că temeiurile invocate de procuror prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 12) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a ținut cont de procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs, prevăzută în art. 436 Cod de procedură penală, a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În această ordine de idei, Colegiul remarcă că potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul lărgit, reieșind din alegațiile procurorului invocate în recurs se va expune doar pe capătul de învinuire imputat inculpaților în baza art. 287 Cod penal, astfel că, consideră hotărârea instanței de apel legală și întemeiată, care corect a casat parțial hotărârea primei instanțe, deoarece analizând cumulul de probe, cercetate în coroborare cu alte probe administrate în cauza dată, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității lor, instanța de apel a concluzionat că acțiunile inculpatei Cojuhari Natalia Victor nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) Cod penal, precum și în acțiunile inculpaților Cojocarum Dumitru Dumitru, Cojocarum Dumitru Vasile și Cojocarum Maria Valerian prezența acțiunii adiacente a laturii obiective cât și latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, dar sunt prezente elementele componentei contravenției prevăzute de art. 354 Cod Contravențional - *„Huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce încalcă normele*

morale, tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice”, motivându-și soluția în acest sens așa cum este indicat în pct. 10 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs o susține și a cărei reiterare nu o consideră necesară.

Sub aspectul temeiului pct. 12) alin. (1) al art.427 Cod de procedură penală, invocat de procuror, Colegiul penal enunță că, potrivit practicii judiciare stabilite la judecarea recursului ordinar în cauza penală, s-a atenționat, că *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Pentru a stabili prezența erorii de drept sus-indicată, este necesar să se țină cont de fapta săvârșită, așa și cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel, precum și să se stabilească, dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corectă, corespunzătoare faptei constatate, și numai în cazul când fapta a fost încadrată în baza unei alte norme penale, este posibil de conchis că aceasta a fost încadrată juridic greșit.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit consideră necesar de a reitera concluzia instanței de apel referitor la reîncadrarea acțiunilor inculpaților din norma penală imputată acestora în contravenție, care a specificat că, *„...infracțiunea de huliganism urmează a fi delimitată de fapta contravențională indicată la art. 354 Cod Contravențional, și anume „Huliganismul nu prea grav”, „...deosebirea dintre contravenția sus indicată și infracțiunea de huliganism constă în faptul că, prima nu presupune existența unei acțiuni adiacente”, precum și faptul că, „Fiind aplicată o singură dată, violența nu poate fi luată în calcul de două ori la calificare, prima data ca expresie a infracțiunii de vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății și a doua data ca parte a infracțiunii de huliganism. O asemenea calificare prin concurs pur și simplu lipsește de conținut violența privită ca parte a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod Penal.*

Sanționarea dublă pentru aceeași violență înseamnă nu altceva decât nesocotirea principiului legalității și încălcarea principiului de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă.”

În ce privește alegațiile procurorului privind faptul că *instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, Colegiul penal menționează, că *eroarea gravă de fapt* trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legiuitor în art. 6 pct. 11) Cod de procedură penală și anume, stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Contrar acestor prevederi legale, argumentele recursului se rezumă la o altă apreciere a probelor, care diferă de cea enunțată în hotărârile judecătorești

pronunțate în cauză, dar care nu argumentează prezența în speța dată a erorii grave de fapt în calitate de temei de casare.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care ar afecta soluția acesteia.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins, ca inadmisibil.

13. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Cojuhari Natalia Victor, Cojocaru Dumitru Dumitru, Cojocaru Dumitru Vasile și Cojocaru Maria Valerian.**

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **30 iunie 2017.**

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Nicolaev Ghenadie

Judecător

Alerguș Constantin

Judecător

Moraru Petru